

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука
Бана Милосављевића 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о раду Агенције за осигурање Републике Српске
за период од 01.01.2021. до 30.06.2021. године

Број: УО – 14/21

Датум: 14.09.2021. године

Бања Лука, септембар 2021. године

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ	4
1. АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	5
1.1. Мисија, визија и циљеви	5
1.2. Надлежности Агенције	6
1.3. Органи управљања и организациона структура	7
1.3.1. Органи управљања.....	7
1.3.2. Организациона структура	8
1.4. Законодавни оквир.....	10
2. РЕГУЛАТОРНЕ И НАДЗОРНЕ АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ	11
2.1. Регулаторне активности	11
2.2. Надзорне активности и лиценцирање.....	11
2.2.1. Издавање дозвола за рад и издавање других одобрења.....	11
2.2.2. Надзорне активности	14
2.2.2.1. Посредни надзор.....	14
2.2.2.2. Непосредни надзор.....	17
2.2.2.3. Мјере надзора	18
3. АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ ПОТРОШАЧА У ОСИГУРАЊУ	20
3.1. Омбудсман у осигурању.....	20
3.1.1. Активности у вези са приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спорова из осигурања	21
3.1.2. Едукација потрошача у осигурању.....	22
3.1.3. Друге активности Омбудсмана у осигурању од значаја за кориснике услуга осигурања	22
4. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	23
4.1. Унапређење супервизорских пракси	23
4.2. Унапређење тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности – Активности у вези са постепеним увођењем система слободног одређивања цијена/премија	24
4.3. Информациони систем Агенције	25
4.4. Сарадња са другим институцијама	26
4.4.1. Сарадња са домаћим институцијама	26
4.4.2. Сарадња са иностраним институцијама	27
4.5. Едукација и повећавање јавне свијести о значају осигурања	28

Табеле

Табела 1: Структура запослених према нивоу образовања	9
Табела 2: Специјалистичка и стручна знања запослених	9
Табела 3: Преглед издатих дозвола, те уписа и брисања из регистра учесника на тржишту осигурања, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године.....	13
Табела 4: Сагласности, дозволе, уписи промјена података у регистрима код Агенције, мишљења и потврде, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године	14
Табела 5: Информације/анализе, мишљења из континуираног надзора у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године	15
Табела 6: Изречене мјере надзора, издати прекршајни налози и поднесени захтјеви за покретање прекршајног поступка, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године.....	18
Табела 7: Структура приговора/захтјева за вансудско рјешавање спорова по врстама осигурања	21
Табела 8: Преглед рјешавања Омбудсмана по приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спора и другим писаним поднесцима	21

Графикони

Графикон 1: Организациона структура Агенције.....	8
---	---

УВОДНА РИЈЕЧ

Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) је основана законом, као самостални и независни регулаторно – надзорни орган који дјелује у циљу заштите права и интереса осигураника, трећих оштећених лица, корисника осигурања и чланова добровољних пензијских фондова, те општег унапређења тржишта осигурања и добровољног пензијског осигурања (у даљем тексту: тржиште осигурања).

У складу са законским оквиром, надлежности Агенције се могу груписати на регулаторне, надзорне, те надлежности заштите и едукација потрошача у осигурању. У сврху ефикасног испуњавања својих законских надлежности, Агенција континуирано проводи и активности унапређења надзорних процеса и сарадње са другим институцијама. Преглед активности које је Агенција проводила, у првом полугодишту 2021. године, дат је у овом извјештају.

Агенција је надзорне активности проводила путем посредног континуираног надзора, те непосредног редовног и ванредног надзора. Посредни надзор је обављан кроз континуирано праћење и анализу стања и трендова на тржишту осигурања, извршења наложених мјера, начина рада и финансијског положаја учесника на тржишту осигурања, а на основу података из финансијских, актуарских и других извјештаја, те пословне документације и евиденција које учесници на тржишту осигурања достављају Агенцији. Провођење активности непосредног надзора је било засновано на реализацији Плана надзора за 2021. годину, покретању ванредног непосредног надзора, те на завршавању активности непосредних надзора покренутих крајем 2020. године.

Унапређење и стандардизација супервизорских активности и радних процеса су континуиране активности Агенције, које су, у извјештајном периоду, биле усмјерене на развој јединственог интегралног информационог система, у смислу идентификовања корисничких захтјева који ће створити претпоставке за унапријеђење укупних пословних процеса и даљу стандардизацију супервизорских активности. Наиме, Агенција је започела израду јединственог интегралног информационог система који ће обухватити: Информативни центар, регистре субјеката на тржишту осигурања, писарницу, управљање документима, надзор субјеката на тржишту осигурања, базе података о полисама и штетама, портал Агенције за спољне кориснике система и грађане (веб сајт), извјештавање и размјену података, те администрацију система.

Обављане су и законом утврђене активности припреме за прелазак на либерално одређивање премије обавезног осигурања од аутоодговорности, а које су поред континуираних активности усмјерених на јачање капитала друштава за осигурање, побољшања обрачуна и покрића техничких резерви, управљања трошковима и унапређења база података о уговорима о осигурању и штетним догађајима, биле усмјерене и на контролу тржишног понашања друштава за осигурање приликом закључивања уговора о осигурању од аутоодговорности.

Посебан и битан сегмент дјеловања Агенције представља непосредна заштита и комуникација са потрошачима на тржишту осигурања, путем Омбудсмана у осигурању и стручних служби Агенције.

Настављена је већ успостављена сарадња и извјештавање у процесу придруживања и приступања БиХ Европској унији, при чему је у овом извјештајном периоду фокус био на активностима израде Програма интегрисања БиХ у Европску унију, у оквиру којих је Агенција извршила свеобухватну анализу усаглашености актуелних подзаконских прописа из области осигурања са прописима Европске уније и идентификацију потребних усклађивања.

в.д. директора,
Драженка Јањанин

1. АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Агенција је основана 2006. године, Законом о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19).

Агенција је самостална непрофитна институција Републике Српске, која за свој рад одговара Народној Скупштини Републике Српске. Сједиште Агенције је у Бањој Луци.

1.1. Мисија, визија и циљеви

Мисија Агенције је провођење ефикасне регулације и надзора сектора осигурања, односно:

- осигурања (друштва за осигурање, заступници и брокери¹ у осигурању) и
- добровољног пензијског осигурања (друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољни пензијски фондови),

с циљем заштите и обезбјеђења повјерења осигураника, трећих лица, корисника осигурања и чланова добровољних пензијских фондова, уз стварање услова за стабилно и транспарентно функционисање тржишта осигурања у Републици Српској.

Визија је континуирани развој Агенције, као независног и модерног регулатора и надзорног тијела, у складу са најбољом праксом и међународним стандардима у овој области.

Агенција усклађује правила пословања и рада учесника на тржишту осигурања (друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ, заступници и брокери у осигурању, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима и Заштитни фонд Републике Српске), као и правила и принципе надзора са међународно прихваћеним стандардима надзора у осигурању. Агенција врши надзор и предузима мјере потребне да се обезбиједи законитост рада и пословања учесника на тржишту осигурања.

У сарадњи са учесницима на тржишту осигурања у Републици Српској, Агенција предузима активности у циљу подизања свијести о потреби сталног унапређивања пословања и повећавања нивоа усклађености са стандардима и прописима у осигурању.

Дјеловањем Агенције на овим основама стварају се претпоставке да се у Републици Српској изгради стабилно, уређено и ефикасно тржиште осигурања, које корисницима обезбјеђује услуге осигурања, на квалитетан, поуздан и транспарентан начин.

Основни принципи на којима се заснива функционисање Агенције су:

- економичан и ефикасан приступ регулацији и надзору,
- објективан и непристрасан приступ у провођењу надзора,
- стандардизација надзорних процедура и
- транспарентност у обављању активности.

Стратешки циљеви Агенције су:

- изградња компетентности у надзору и отвореност ка конструктивној интеракцији са свим заинтересованим странама,

¹ Према Закону о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17), посредовање у осигурању обављају брокери у осигурању (физичка лица и брокерска друштва у осигурању).

- стимулисање конкурентског окружења и помоћ у развоју саморегулације учесника на тржишту осигурања,
- регулација и надзор засновани на ризику - постепено унапређивање приступа надзору помјерањем фокуса, са накнадне контроле законитости пословања, на надзор који се базира на процјени ризика у пословању надзираних лица и на управљању тим ризицима,
- одржавање активне позиције у БиХ, примјена ЕУ и других међународних стандарда,
- повећање повјерења јавности у услуге осигурања и добровољног пензијског осигурања,
- изграђивање ефективне политике у области развоја и употребе људских ресурса,
- оптимизација процеса, процедура и развоја у вези са употребом информационих технологија.

1.2. Надлежности Агенције

У складу са законским оквиром, надлежности Агенције могу се груписати на регулаторне, надзорне, те заштита и едукација потрошача у осигурању.

Агенција у оквиру својих регулаторних надлежности:

- доноси подзаконске прописе (правилнике, одлуке, наредбе, упутства и смјернице),
- анализира постојећу подзаконску регулативу, са аспекта промјена законског оквира и тржишних околности,
- покреће иницијативе за промјену закона из области осигурања, добровољног пензијског осигурања и закона из других области који су од значаја за очување стабилности и развој сектора осигурања,
- учествује у изради транспозиционих и корелационих табела у односу на директиве ЕУ из области осигурања и добровољног пензијског осигурања, у сарадњи са другим надлежним органима и
- врши самопроцјену усклађености домаће регулативе са Основним принципима осигурања (ICP), издатим од Међународне асоцијације супервизора у осигурању (IAIS).

Надзорне надлежности Агенције су:

- надзор испуњености услова за издавање дозволе за рад друштвима за осигурање и друштвима за управљање добровољним пензијским фондovima, те надзор над организовањем и управљањем добровољним пензијским фондом/вима,
- надзор испуњености услова за овлашћење и упис у регистар заступника и брокера у осигурању, укључујући и организацију стручних испита за обављање послова заступања и посредовања у осигурању,
- надзор испуњености услова за издавање овлашћења за обављање актуарских послова и упис у регистар овлашћених актуара,
- надзор испуњености услова за издавање разних одобрења/сагласности учесницима на тржишту осигурања,
- посредни надзор (правни, финансијско - рачуноводствени и актуарски) учесника на тржишту осигурања, на основу анализе извјештаја и друге документације коју учесници на тржишту осигурања достављају Агенцији,

- непосредни надзор над учесницима на тржишту осигурања,
- надзор над пословањем Заштитног фонда Републике Српске,
- вођење прописаних регистара друштава за осигурање, заступника и брокера у осигурању, овлашћених актуара, друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и добровољних пензијских фондова,
- размјена информација из области надзора са другим регулаторима финансијског тржишта у Републици Српској и Федерацији БиХ,
- сарадња и размјена информација са институцијама супервизије осигурања из земаља ЕУ, путем колеџа супервизора, а у циљу провођења надзорних активности друштава за осигурање која послују у оквиру групација осигуравача и
- развој Информационог система Агенције с циљем ефикаснијег провођења надзорних активности.

Надлежности Агенције везане за заштиту и едукацију потрошача у осигурању су:

- континуирано праћење постојања и примјене интерних процедура за продају осигурања (закључивање уговора) у друштвима за осигурање, те за рјешавање одштетних захтјева и захтјева за исплату осигураних сума и сума осигурања,
- подстицај јачању повјерења јавности у услуге осигурања (путем Омбудсмана, едукацијом, превентивним дјеловањем и другим активностима),
- подизање јавне свијести о користима и потребама за осигурањем, као и ризицима покривеним осигурањем,
- едукација различитих категорија потрошача на тржишту осигурања,
- информисање надлежних органа и јавности о раду Агенције и стању на тржишту осигурања и
- сарадња са другим надзорним органима финансијског сектора Републике Српске, ради очувања његове ефикасности, стабилности и обезбјеђења заштите права свих корисника финансијских услуга, у складу са Законом о комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 49/09).

У сврху ефикасног испуњавања својих законских надлежности, Агенција континуирано проводи и активности унапређења рада и сарадње са другим институцијама, те едукације учесника на тржишту осигурања.

1.3. Органи управљања и организациона структура

1.3.1. Органи управљања

У складу са одредбама Закона о друштвима за осигурање, органи управљања и руковођења Агенције су Управни одбор и директор.

Управни одбор се састоји од предсједника и четири члана, које на приједлог Владе Републике Српске именује и разрјешава Народна скупштина Републике Српске. Управни одбор је, у извјештајном периоду, засједао у саставу: предсједник Горан Рачић, дипломирани економиста, те чланови Бошко Мекињић, доктор економских наука и Ранко Мијић, доцент доктор економских наука.

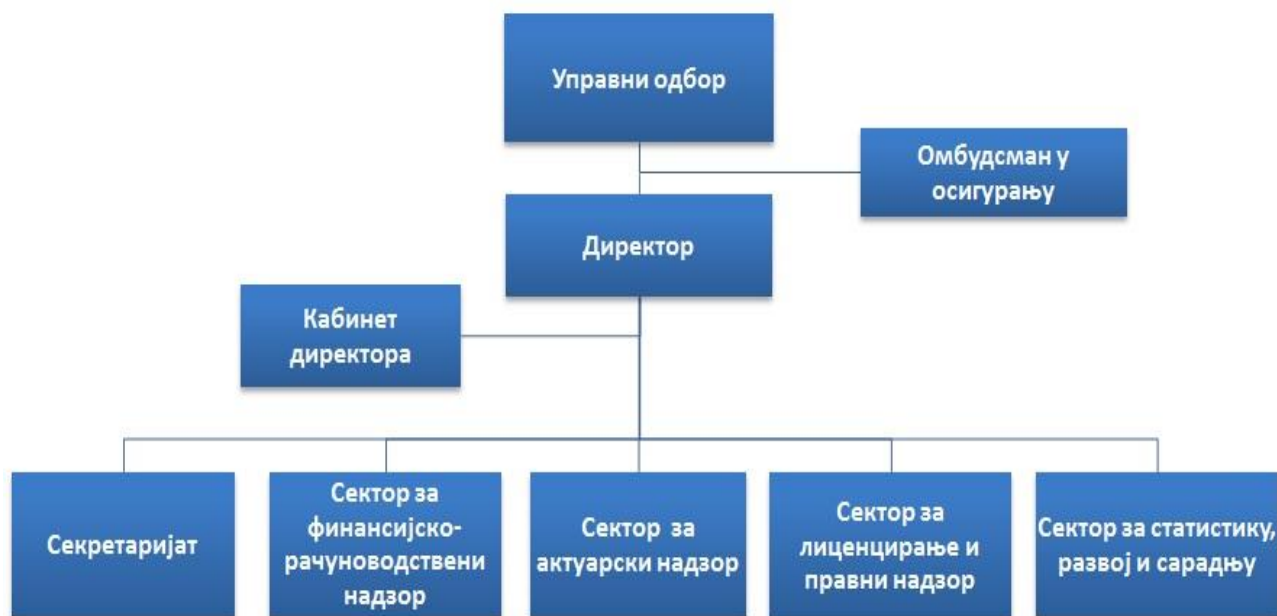
Директора Агенције, на приједлог Владе Републике Српске, именује Народна скупштина Републике Српске. Директор Агенције води пословање Агенције, заступа и представља Агенцију, одговоран је за законит рад и пословање, организује активности Агенције и обавља друге послове, који су законским оквиром и Статутом стављени у надлежност директора.

Народна скупштина Републике Српске је, Одлуком број: 02/1-021-395/21 од 11.05.2021. године ("Службени гласник Републике Српске", број: 46/21), именовала Драженку Јањанин за вршиоца дужности директора Агенције.

Агенција је у извјештајном периоду усвојила Статут о измјенама и допунама Статута Агенције за осигурање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 35/21) уз претходну сагласност Владе Републике Српске. Разлози за доношење измјена Статута Агенције садржани су у потреби да се прецизирају поједине одредбе важећег Статута у погледу организације, управљања и руковођења Агенцијом, односно прецизирања надлежности Управног одбора и директора, органа управљања и руковођења Агенцијом.

1.3.2. Организациона структура

Организациона структура Агенције даје се у наставку.

Графикон 1: Организациона структура Агенције

Организациону структуру чине:

- Кабинет директора,
- Секретаријат,
- Сектор за финансијско-рачуноводствени надзор,
- Сектор за актуарски надзор,
- Сектор за лиценцирање и правни надзор,
- Сектор за статистику, развој и сарадњу и
- Омбудсман у осигурању.

У Агенцији је, на дан 30.06.2021. године, било запослено 40 радника, од чега је 36 радника или 90% са високом стручном спремом из области економије, права и електротехнике.

У наредним табелама даје се структура запослених у Агенцији:

Табела 1: Структура запослених према нивоу образовања

Р.Б.	Ниво образовања	Професионални назив	Број запослених
1.	ССС	Економски и административни техничар	4
2.	ВСС	дипл.економиста	18
		дипл.правник	9
		дипл.инж.ел.технике	1
	Укупно:	28	
3.	Мастер/магистар	економске науке	8
УКУПНО:			40

Извор: Агенција

Табела 2: Специјалистичка и стручна знања запослених

Р.Б.	Специјалистичка и стручна знања	Број запослених
1.	Овлашћени актуар	4
2.	Овлашћени процјењивач	3
3.	Овлашћени ревизор	1
4.	Овлашћени интерни ревизор	4
5.	Овлашћени рачуновођа	3
6.	Правосудни испит	1

Извор: Агенција

Етичким правилима и Правилником о пословној тајни детаљно су утврђене све обавезе, ограничења и одговорности предсједника и чланова Управног одбора, директора, као и свих запослених у Агенцији, а с циљем транспарентног рада и постизања већег степена повјерења на тржишту осигурања у Републици Српској.

У складу са Планом едукативних активности за 2021. годину, запослени у Агенцији су, узимајући у обзир мјере превенције ширења вируса корона „COVID-19“ на територији Републике Српске, учествовали на домаћим и међународним семинарима и симпозијумима у виртуелном формату, на актуелне теме из области:

- развоја и надзора осигурања
 - надзор осигурања и пензионих фондова у Европи,
 - демонополизација, тарифирање и процјена техничких резерви осигурања од аутоодговорности,
 - управљање и супервизија у банкама и институцијама финансијског тржишта,
 - утицај имплементације међународних стандарда финансијског извјештавања (IFRS 9 и IFRS 17),
 - спречавање прања новца и финансирање терористичких активности.
- финансија
 - Матра тренинг из области управљања јавним финансијама и јавним набавкама,
 - законодавство Европске уније из области плаћања мале вриједности.
- функционисања јавне управе
 - финансијско управљање и контрола у субјектима јавног сектора.

1.4. Законодавни оквир

Правни оквир, којим је уређен правни статус, надлежности и дјелокруг рада Агенције представљају сљедећи закони:

- Закон о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19),
- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17),
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20),
- Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09 и 107/19) и
- Закон о комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 49/09).

Поред законског оквира, Агенција доноси и подзаконске прописе који обезбјеђују ефикасну примјену закона из области осигурања.

Закони и подзаконски акти којима је уређен сектор осигурања, доступни су на интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

2. РЕГУЛАТОРНЕ И НАДЗОРНЕ АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ

2.1. Регулаторне активности

У извјештајном периоду је донесен Правилник о измјенама и допунама Правилника о улагању средстава друштава за осигурање („Службени гласник Републике Српске“ број: 23/21), а након иницијативе Удружења друштава за осигурање Републике Српске да се као средство за покриће техничких резерви неживотних осигурања могу користити и потраживања за недоспјеле премије неистеклих неживотних осигурања. Сходно наведеној иницијативи, Агенција је извршила додатне анализе, те је Правилником о измјенама и допунама Правилника о улагању средстава друштава за осигурање дозвољено да се као средство за покриће техничких резерви неживотних осигурања користе и потраживања за недоспјеле премије неистеклих неживотних осигурања, и то привремено до 31.12.2022. године уз ограничење до 5% средстава техничких резерви.

Поред наведеног, регулаторне активности у извјештајном периоду су обухватале и:

- свеобухватну анализу усаглашености актуелних подзаконских прописа из области осигурања са прописима Европске уније и идентификацију потребних усклађивања, у оквиру активности израде Програма интегрисања БиХ у Европску унију, те
- анализу упоредног законодавства из области осигурања, у оквиру припремних активности за унапређење актуелног законског оквира који регулише обављање дјелатности осигурања, заснованих на позиву Министарства финансија Републике Српске на сарадњу по том основу.

2.2. Надзорне активности и лиценцирање

2.2.1. Издавање дозвола за рад и издавање других одобрења

У периоду од 01.01. до 30.06.2021. године, Агенција је, у складу са законским овлашћењима, разматрала и рјешавала поднесене захтјеве за:

- издавање дозволе за заступање у осигурању, те за упис и брисање из Регистра заступника у осигурању – физичких лица и друштава за заступање,
- издавање дозволе за посредовање у осигурању, те за упис и брисање из Регистра брокера у осигурању – физичких лица,
- издавање сагласности за избор друштва за реосигурање са сједиштем изван БиХ за закључивање уговора о реосигурању,
- издавање сагласности за избор независног ревизора друштва за осигурање и друштва за управљање добровољним пензијским фондом,
- издавање сагласности друштву за осигурање за емисију акција,
- издавање сагласности у вези улагања средстава друштва за осигурање,
- издавање сагласности за именовање лица на значајном положају у друштву за осигурање,
- издавање сагласности на статут друштва за осигурање,
- издавање сагласности друштву за управљање добровољним пензијским фондом на проспект и скраћени проспект добровољног пензијског фонда.

Поред тога, Агенција је вршила уписе промјена података у регистрима, давала мишљења у вези с примјеном прописа из осигурања, те издала изводе из регистара Агенције и потврде/документе са траженим подацима за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки и у друге сврхе.

У вези са издавањем дозвола за рад, те уписа и брисања из регистара које Агенција води у складу са законом, вођена су 63 поступка, а чија структура је дата у *Табели 3*.

У складу са законским овлашћењима Агенција је, у извјештајном периоду, разматрала 41 захтјев за издавање сагласности и одобрења учесницима на тржишту осигурању, извршила 17 уписа промјена у регистрима, те издала 28 мишљења (тумачења) у вези са примјеном прописа из осигурања и 56 потврда/документа/извода из регистра за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки и у друге сврхе, а што је представљено у *Табели 4*.

Табела 3: Преглед издатих дозвола, те уписа и брисања из регистра учесника на тржишту осигурања, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године

Р.Б.	Опис	Број	Субјект/Напомена	Стање на дан 30.06.2021. године
1.	Издавање дозвола за заступање и посредовање у осигурању, те упис и брисање из Регистра заступника и посредника/брокера у осигурању	44 заступника уписана у Регистар заступника у осигурању - физичка лица	<i>Актуелни подаци о заступницима у осигурању су доступни на интернет страници Агенције</i>	557 заступника у осигурању - физичка лица ² од чега је 34 предузетничке радње
		8 заступника брисана из Регистра заступника у осигурању – физичка лица		
		5 предузетничких радњи уписано у Регистар заступника у осигурању- физичка лица		
		3 предузетничке радње брисане из Регистра заступника у осигурању - физичка лица		
		1 друштво за заступање из Републике Српске уписано у Регистар друштава за заступање у осигурању		
1 брокер у осигурању уписан у Регистар брокера у осигурању– физичка лица	<i>Актуелни подаци о брокерима у осигурању су доступни на интернет страници Агенције</i>	24 брокера у осигурању - физичка лица		
1 брокер у осигурању брисан из Регистра брокера у осигурању – физичка лица				

Извор: База података Агенције

² Број регистрованих заступника уписаних у Регистар заступника – физичка лица обухвата и број заступника регистрованих као предузетничка радња за заступање у осигурању

Табела 4: Сагласности, дозволе, уписи промјена података у регистрима код Агенције, мишљења и потврде, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године

Р.Б.	Опис	Број
1.	Сагласност на избор друштва за реосигурање са сједиштем изван БиХ за закључивање уговора о реосигурању	17 захтјева (позитивно ријешени)
2.	Сагласност за избор независног ревизора друштва за осигурање и друштва за управљање добровољним пензијским фондом	6 захтјева (позитивно ријешени)
3.	Сагласност друштву за осигурање за емисију акција: – повећање основног капитала	4 захтјева (позитивно ријешена)
4.	Сагласност у вези улагања средстава друштава за осигурање	3 захтјева (позитивно ријешена)
5.	Сагласност за именовање лица на значајном положају у друштву за осигурање	6 захтјева (позитивно ријешени)
6.	Сагласност на статут друштва за осигурање	3 захтјева (позитивно ријешена)
7.	Сагласност друштву за управљање добровољним пензијским фондом на проспекту и скраћени проспекту добровољног пензијског фонда	2 захтјева (позитивно ријешена)
8.	Упис организационог дијела друштва за осигурање у Регистар друштава за осигурање код Агенције	5 уписа
9.	Упис промјена података у регистрима код Агенције	12 уписа
10.	Мишљења (тумачења), одговори и информације у вези са примјеном прописа из осигурања	28 мишљења/информација/ одговора на питања
11.	Потврде/документи/изводи из регистра за потребе учешћа друштава за осигурање у поступцима јавних набавки	56 потврда/докумената/ извода из регистра

Извор: База података Агенције

2.2.2. Надзорне активности

Надзорне активности Агенције проводе се према стандардизованим супервизорским методологијама, које се редовно ревидирају и усклађују са стеченим искуствима у пракси и међународним стандардима супервизије осигурања.

У извјештајном периоду, надзорне активности Агенције су се заснивале на посредном (у просторијама Агенције) и непосредном (у просторијама учесника на тржишту осигурања) надзору пословања учесника на тржишту осигурања.

2.2.2.1. Посредни надзор

Активности посредног надзора, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године, обављане су континуираном анализом финансијских и других извјештаја, пословне документације, те осталих података и евиденција које су учесници на тржишту осигурања дужни да воде или да достављају Агенцији, на начин и у роковима прописаним одредбама закона и подзаконских аката Агенције, односно кроз активности посредног континуираног надзора.

У оквиру активности посредног континуираног надзора сачињен је већи број информација/анализа и мишљења, приказаних у Табели 5, а у којима су:

- извршене анализе појединих сегмената пословања учесника на тржишту осигурања и
- идентификовани основни ризици у пословању појединих учесника на тржишту осигурања.

Наведене информације/анализе и мишљења садрже и приједлоге за даље надзорне активности и/или мјере Агенције.

Табела 5: Информације/анализе, мишљења из континуираног надзора у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године

Р.Б.	Опис	Надзирани субјект
1.	Информација о капиталу и испуњавању захтјева адекватности капитала друштава за осигурање на дан 31.12.2020. и 31.03.2021. године	Сва друштва за осигурање из РС
2.	Информација о обрачуну и улагању средстава за покриће техничких резерви на дан 31.12.2020. и 31.03.2021. године	Сва друштва за осигурање из РС
3.	Информација о извршеној анализи извјештаја независних ревизора за 2020. годину	Сва друштва за осигурање из РС
4.	Информација о извршеној контроли финансијских, надзорних и статистичких извјештаја друштава за осигурање достављених за период 01.01. до 31.12.2020. године	Сва друштва за осигурање из РС
5.	Информација о трошковима спровођења осигурања за период 01.01. до 31.12.2020. и 01.01. до 31.03.2021. године	Сва друштва за осигурање из РС и филијале друштава за осигурање из ФБиХ
6.	Информација о ликвидности друштава за осигурање из Републике Српске за период 01.01. до 31.12.2020. године	Сва друштва за осигурање из РС
7.	Информација о достављеним извјештајима о укупним текућим задужењима која се воде у Централном регистру кредита пословних субјеката и физичких лица у БиХ са стањем на дан 31.12.2020. године	Сва друштва за осигурање из РС
8.	Информација о извршеној контроли достављања извјештаја посредника и заступника у осигурању за период 01.01. до 31.12.2020. године	Сви заступници и брокери у осигурању
9.	Информација о основним показатељима пословања посредника и заступника у осигурању у периоду од 01.01. до 31.12.2020. године	Сви заступници и брокери у осигурању
10.	Информација о основним показатељима спречавања прања новца и финансирања терористичких активности код обвезника спровођења мјера у периоду од 01.01.2020. до 31.12.2020. године	Обвезници спровођења мјера спречавања прања новца и финансирања терористичких активности
11.	Информација о уоченим неправилностима у вези са улагањем средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда, те адекватности капитала на дан 31.03.2021. године	5 друштава за осигурање из РС
12.	Информација о потраживањима, ликвидираним неисплаћеним одштетним захтјевима и осталим доспјелим обавезама друштва за осигурање на дан 31.12.2020. године	1 друштво за осигурање из РС
13.	Информација – достава документације у вези са прекорачењем ограничења улагања	1 друштво за осигурање из РС
14.	Информација – достава документације у вези са одобреним зајмом	1 друштво за осигурање из РС
15.	Мишљење на емисију акција	3 друштва за осигурање из РС (4 захтјева)
16.	Мишљење на избор овлашћеног ревизора	5 друштава за осигурање из РС 1 друштво за управљање добровољним пензијским фондом

Агенција за осигурање Републике Српске

Р.Б.	Опис	Надзирани субјект
17.	Мишљење на програм рада и избор директора	1 друштво за осигурање из РС
18.	Мишљење на план пословања	2 друштва за заступање у осигурању из РС
19.	Мишљење о садржају нацрта проспекта и скраћеног проспекта добровољног пензијског фонда	Друштво за управљање добровољним пензијским фондом
20.	Информација о основним показатељима пословања за период 01.01. до 31.12.2020. годину	Друштво за управљање добровољним пензијским фондом и добровољни пензијски фонд

Извор: База података Агенције

2.2.2.2. Непосредни надзор

а) Непосредни (редовни) надзор друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ

У складу са Планом редовног надзора за 2021. годину, Агенција је покренула непосредни надзор код:

- 2 друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској и
- 3 филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ.

У овом извјештајном периоду, надзор је био усмјерен на провјеру:

- уговора о осигурању,
- уговора о заступању и посредовању у осигурању,
- рада органа управљања,
- лица на значајном положају,
- финансијског и рачуноводственог аспекта пословања (транзакције са повезаним лицима, ликвидност, процјена билансних и ванбилансних позиција са аспекта примјене подзаконског прописа Агенције, висина и покривености трошкова спровођења осигурања, вођење прописаних евиденција, пословних књига и др),
- аката пословне политике,
- процеса и ажурности рјешавања и исплате одштетних захтјева и захтјева за исплату осигураних сума,
- политика реосигурања,
- обрачуна капитала и адекватности капитала,
- обрачуна техничких резерви,
- улагања средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда,
- примјене тарифа и услова осигурања код закључивања уговора о осигурању и
- усклађености организације и пословања филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ са законским и подзаконским актима.

Поред наведеног, у овом извјештајном периоду, завршен је надзор друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, те надзор филијала друштава са сједиштем у ФБиХ, који су покренути крајем 2020. године.

б) Непосредни (редовни) надзор заступника и брокера у осигурању

У складу са Планом редовног надзора за 2021. годину, Агенција је покренула непосредни надзор код:

- 1 друштва за заступање у осигурању са сједиштем у Републици Српској.

Надзор друштва за заступање у осигурању био је усмјерен на провјеру:

- статусне промјене и организација,
- предуговорног и уговорног информисање осигураника,
- презентација, предлагање, обављања припремних радњи за закључивање и закључивање уговора о осигурању у име и за рачун друштва за осигурање,
- пословне евиденције друштва за заступање,
- пословних књига и финансијских извјештаја и
- примјене прописа о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности.

в) Непосредни (ванредни) надзор

У извјештајном периоду Агенција је покренула и непосредни ванредни надзор и то код:

- 4 друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Предмет надзора је контрола трошкова спровођења осигурања, резерви за штете и одобрених зајмова.

На основу активности непосредног и посредног надзора, које су завршене до краја извјештајног периода, изречен је већи број различитих надзорних мјера.

2.2.2.3. Мјере надзора

У наредној табели дат је сумарни приказ изречених мјера надзора, издатих прекршајних налога и поднесених захтјева за покретање прекршајног поступка, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године.

Табела 6: Изречене мјере надзора, издати прекршајни налози и поднесени захтјеви за покретање прекршајног поступка, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године

Р. Б.	Врста мјере	Учесник на тржишту
	Налог за отклањање незаконитости/неправилности	
	Ограничавање располагања средствима намјенски ороченог депозита и некретнинама	1 друштво за осигурање из РС
	Доношење плана мјера и поступања за случај угрожене ликвидности	1 друштво за осигурање из РС
	Достављање надзорних и статистичких извјештаја у складу са прописима	8 предузетника за заступање у осигурању
	Уређење процеса рјешавања одштетних захтјева	1 друштво за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Исплата обавеза по основу одштетних захтјева у прописаном року	2 друштва за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Достављање аката пословне политике у складу са подзаконским прописима	1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Поштивање усвојених аката пословне политике (примјена појединих одредби из тарифа осигурања)	1 друштво за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
1.	Усклађивање пословања са прописима који регулишу заступање и посредовање у осигурању	1 друштво за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Поштивање услова и тарифа обавезног осигурања од аутоодговорности	1 друштво за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Обустава примјене или измјене појединих одредби из тарифа за одређене врсте осигурања	1 друштво за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Остали налози (вршење трансакција путем рачуна отвореног за филијалу, књижења у складу са прописима из области рачуноводства, усклађивање података исказаних у извјештајима са подацима у пословним књигама, вођење евиденција из пословања филијале у складу са прописима, достављање записника скупштине акционара, налог да се, приликом пласмана производа преко заступника, раздвоје производи животног и неживотног осигурања за које има дозволу за рад, достављање обавјештења о промјени улагања	1 друштво за осигурање из РС (4 налога) 2 филијале друштва за осигурање из ФБиХ (5 налога)

Р. Б.	Врста мјере	Учесник на тржишту
2.	Прекршајни налози (према друштву и директору)	
	Непоступање по налогу за отклањање неправилности/незаконитости	1 друштво за осигурање из РС
3.	Захтјев за покретање прекршајног поступка	
	Непоштивање одредби Закона о обавезним осигурањима у саобраћају у погледу закључивања уговора о обавезном осигурању (члан 10. став 1)	1 друштво за осигурање из РС 1 филијала друштва за осигурање из ФБиХ
	Непоступање по налогу за отклањање неправилности/незаконитости	1 друштво за осигурање из РС
	Непоштивање законских рокова у вези рјешавања и исплате одштетних захтјева	1 друштво за осигурање из РС
	Недостављање обавјештења, извјештаја, података и аката	1 друштво за осигурање из РС

Извор: База података Агенције

О уоченим неправилностима у пословању појединих друштава за осигурање обавјештавани су и други органи и институције да у складу са њиховим надлежностима предузму одређене активности.

3. АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ ПОТРОШАЧА У ОСИГУРАЊУ

Поред надзорних и регулаторних активности, које су индиректно усмјерене на заштиту потрошача у осигурању (осигураника, трећих оштећених лица и корисника осигурања), Агенција се заштитом потрошача бавила и у директној комуникацији са потрошачима преко стручних служби Агенције, као и преко Омбудсмана у осигурању.

Потрошачи су се обраћали Агенцији подношењем притужби, жалби, упита, захтјева за надзор и других поднесака, те путем посебне e-mail адресе (*potrosaci@azors.rs.ba*) отворене у сврху информисања потрошача о свим битним питањима везанима за област осигурања.

Истиче се да Агенција не може да предузима радње којима се мијеша у надлежности друштва за осигурање за утврђивање обавезе на исплату одштете или осигуране суме, висине исплаћених или спорних износа, као ни радње којима се уплиће у судски поступак у појединачним случајевима. Такође, Агенција не може давати савјете ни препоруке у вези са услугама осигурања нпр. који уговор о осигурању је најбоље закључити и са којим друштвом за осигурање.

3.1. Омбудсман у осигурању

Омбудсман у осигурању је вансудски начин рјешавања спорова из осигурања који обухвата различите радње које се предузимају ради рјешавања спора вансудски, у ком циљу може: утврђивати да ли је у процесу обраде захтјева кршен Кодекс пословне етике друштава за осигурање, посредовати међу странама у спору, доносити препоруке за једну или обе стране у спору, предлагати начин рјешавања спорова, али не може доносити коначне одлуке о имовинско - правним захтјевима, јер су исте у искључивој надлежности суда.³

Разлози због којих су се потрошачи услуга осигурања обраћали Омбудсману у осигурању, у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године, су сљедећи:

- питања у вези са законским роковима за рјешавање по поднесеним захтјевима,
- питања како да остваре права из осигурања,
- незадовољство висином понуђене накнаде штете/одштете,
- неблаговремене исплате или неплаћање неспорног дијела штете,
- незадовољство исплатом неспорног дијела штете без сагласности оштећеног/осигураника,
- остваривање права по основу осигурања лица од посљедица несрећног случаја/незгоде,
- незадовољство утврђеним степеном инвалидности код осигурања лица од посљедица несрећног случаја/незгоде.

У извјештајном периоду за примљено је 25 разних писаних поднесака (приговори/захтјеви за вансудско рјешавање спорова, притужбе и др). Поред наведеног, странке/потрошачи у осигурању су се обраћали доласком у просторије Агенције и путем телефона, те добиле одговарајуће информације и савјете и са друштвом за осигурање ријешиле несугласицу или спор без формално поднесеног приговора, односно покренутог поступка за вансудско рјешавање пред Омбудсманом у осигурању. На тај начин остварено је 85 усмених консултација.

³ Дјелокруг рада Омбудсмана, утврђен је Законом о друштвима за осигурање, Правилником о Омбудсману у осигурању у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број: 2/19), Кодексом пословне етике друштава за осигурање – објављен на интернет страници, Статутом Агенције ("Службени гласник Републике Српске", број: 2/15, 76/16 и 35/21) и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Агенцији.

3.1.1. Активности у вези са приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спорова из осигурања

Од 25 запримљених поднесака, услове за поступање Омбудсмана у осигурању⁴ у вансудском поступку испунило је 22 поднеска.

У наредној табели дата је структура писаних приговора по врстама осигурања:

Табела 7: Структура приговора/захтјева за вансудско рјешавање спорова по врстама осигурања

Р.Б.	Врста осигурања	30.06.2020.		30.06.2021.	
		Број приговора	(%)	Број приговора	(%)
1.	Осигурање од одговорности за моторна возила	14	70,0	7	31,8
2.	Осигурање возила - каско	1	5,0	1	4,6
3.	Осигурање лица од посљедица несрећног случаја/незгоде	3	15,0	10	45,5
4.	Осигурање живота	1	5,0	-	
5.	Осигурање кредита	-	-	4	18,1
6.	Осигурање имовине од пожара и природних сила	1	5,0	-	
УКУПНО:		20	100,0	22	100,0

Извор: База података Агенције

У структури писаних приговора, најзначајније учешће су имали приговори у врстама осигурања: осигурање лица од посљедица несрећног случаја/незгоде и обавезно осигурање од одговорности за моторна возила, при чему су подносиоци била трећа оштећена лица.

У наредној табели дат је преглед начина рјешавања по приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спора и другим писаним поднесцима.

Табела 8: Преглед рјешавања Омбудсмана по приговорима/захтјевима за вансудско рјешавање спора и другим писаним поднесцима

Начин рјешавања	Број
Донесена одлука којом је: утврђено кршење Кодекса пословне етике друштва за осигурање у Републици Српској и предложено друштву за осигурање да исто отклони; странци предложен начин рјешавања спора, одржана медијација, постигнут споразум, странка одустала јер је спор ријешен прије формалне препоруке Омбудсмана, одговори у вези несугласице/спора, итд.	4
Није у надлежности (од Омбудсмана тражено да мериторно ријешу спор, води се судски поступак, захтјеви других лица који не произилазе из осигурања, приговори правних лица, преурањен приговор)	3
Донесена одлука да друштво за осигурање није прекршило Кодекс пословне етике	14
Прослијеђено на надзор стручним службама Агенције	1
Приговори/захтјеви за вансудско рјешавање спорова укупно:	22
Одговори на притужбе, обавјештења и др.писане поднеске	3
Други поднесци укупно:	3
УКУПНО:	25

Извор: База података Агенције

⁴ Приговор је акт којим се покреће поступак вансудског рјешавања спора из осигурања код Омбудсмана у осигурању. Процесна претпоставка да се овај поступак покрене је, између осталог, да се странка претходно обратила друштву за осигурање у интерном жалбеном поступку, приговором/жалбом/притужбом поводом поднесеног одштетног захтјева/захтјева за исплату накнаде из осигурања, да није задовољна како је њен захтјев ријешен, а са циљем да избјегне судски поступак.

3.1.2. Едукација потрошача у осигурању

Омбудсман у осигурању је био и предавач на једнодневном припремно - едукацијском програму за полагање стручног испита за добијање овлашћења за обављање послова заступања и посредовања у осигурању, у организацији Агенције, са темом „Заштита потрошача корисника услуга осигурања, Кодекс пословне етике и Омбудсман у осигурању“.

3.1.3. Друге активности Омбудсмана у осигурању од значаја за кориснике услуга осигурања

Друге активности Омбудсмана у осигурању односе се на провјеру поступања друштава за осигурање у вези са притужбама, а у складу са Правилником о поступању друштава за осигурање у вези са притужбама ("Службени гласник Републике Српске", број: 10/15).

Из достављених извјештаја друштава за осигурање произилази да су се притужбе, које су осигураници упућивали друштвима за осигурање, односиле на рјешавање захтјева из уговора о осигурању (висину штете/накнаде из осигурања) у врстама: осигурање од посљедица несрећног случаја/незгоде, осигурање имовине, осигурање од аутоодговорности, каско осигурање моторних возила, те у дијелу и на управљање процесима у друштву за осигурање.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

4.1. Унапређење супервизорских пракси

Унапређење и стандардизација супервизорских активности и радних процеса су континуиране активности Агенције, које су, у извјештајном периоду, биле усмјерене на развој јединственог интегралног информационог система, у смислу идентификовања корисничких захтјева који ће створити претпоставке за унапријеђење укупних пословних процеса и даљу стандардизацију супервизорских активности. Циљ је да се створи основ за максимални ниво дигитализације пословних процеса Агенције, на нивоу који је у складу са законским оквиром, уз унапређење компоненти које ће унаприједити информатички засновано провођење анализа за потребе супервизије и размјене података између Агенције и учесника на тржишту осигурања. У поглављу 4.3. овог извјештаја представљени су модули на којима ће се заснивати овај информациони систем.

Поред тога, дио активности био је усмјерен на припреми за провођење активности утврђених Стратешким оквиром припреме за прелазак на регулаторни оквир заснован на Солвентности II, односно развоја првог стрес теста за сектор осигурања.

Планирано је да стрес тест обухвати два дијела:

- Стрес тест табелу са унапријед утврђеним штетним догађајима (тзв. сценаријима стреса) и параметрима њиховог утицаја, те
- Упитник за квалитативну процјену управљања ризицима.

Циљ је да се анализира адекватност капитала заснована на актуелним законским захтјевима, како појединачних друштава за осигурање, тако и сектора као цјелине у случају реализације штетних догађаја, који настају као посљедица једног или више фактора ризика. У периоду израде овог извјештаја предмет разматрања је укључивање три независна сценарија (теже утрживе инвестиције, реосигурање и актуарски сценарио), те параметара њиховог утицаја на адекватност капитала. Поред квантификације утицаја реализације одређених сценарија на адекватност капитала, разматраће се квалитет управљања ризицима, тј. спремност друштава за осигурање у случају реализације штетних догађаја и њихова реакција на те догађаје, на основу самосталне процјене квалитета управљања ризицима појединачних друштава за осигурање.

Истиче се да овај стрес тест, Агенција развија у оквиру сопствених стручних капацитета, те да исто представља комплексан процес због чега су супервизори сектора осигурања из окружења који су развијали овакве тестове имали на располагању техничку помоћ у оквиру разних донаторских међународних пројеката. Уколико Агенција самостално развије први стрес тест за сектор осигурања, сматрамо да ће исти бити добра полазна основа за даље активности развоја пракси пословања заснованих на идентификовању ризика који могу угрозити адекватност капитала, али и укупно пословање друштава за осигурање, али и да ће подићи свијест о значају адекватног и правовременог управљања ризицима којима су друштва за осигурање изложена у пословању.

Поред наведеног и у овом извјештајном периоду, настављене су активности развоја базе статистичких и финансијских података и показатеља на нивоу сектора осигурања, у сврху праћења трендова развоја и параметара стабилности тржишта, те унапређења посредног континуираног надзора учесника на тржишту осигурања.

Унапређење супервизорских пракси, које проводи Агенција, заснивало се и на сарадњи са другим надзорним органима финансијског система у Републици Српској и то кроз размјену података и информација у складу са законским оквиром.

4.2. Унапређење тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности – Активности у вези са постепеним увођењем система слободног одређивања цијена/премија

Активности припреме за прелазак на систем слободног одређивања цијена/премија обавезног осигурања, започете ступањем на снагу Закона о обавезним осигурањима у саобраћају, настављене су у овом извјештајном периоду, и то на начин примјерен достигнутом нивоу развоја тржишта осигурања Републике Српске.

Фокус напријед наведених активности Агенције био је на контроли тржишног понашања друштава за осигурања приликом закључивања уговора о обавезном осигурању од аутоодговорности, и то на продајним мјестима претходно идентификованим од стране Удружења друштава за осигурање Републике Српске.

Треба истаћи да су активности Агенције на унапређењу тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности, укључујући и припрему за прелазак на слободно одређивање премија, лимитиране објективним претпоставкама да на тржишту послују друштва за осигурање која посредством или из финансијских средстава повезаних и придружених правних лица (која су изван дјелокруга надзорних органа финансијског сектора) и/или других извора власника друштава за осигурање одобравају разне облике вантарифних попушта приликом закључивања уговора о осигурању од аутоодговорности. Како се ове трансакције не евидентирају у пословним књигама тих друштава за осигурање, иста имају нелојалну предност на тржишту у односу на друштва за осигурање која послују самостално или у оквиру финансијских групација. Због наведених околности Агенција нема законски основ да обезбиједи равноправан третман свих учесника на тржишту осигурања приликом изрицања мјера из надзора, те стога ни надзорне мјере не могу да допринесу значајнијем унапређењу тржишта. Стога би подршка Агенцији од стране других органа и институција, која имају овлашћења да контролишу пословање повезаних и придружених лица друштава за осигурање, имала велики значај на уређењу тржишта обавезног осигурања од аутоодговорности и минимизирању утицаја ризика из других сектора на стабилност сектора осигурања.

Редовне активности које су усмјерене на развој стандардизованих/упоредивих података о уговорима о осигурању и о штетним догађајима из основа уговора о осигурању од аутоодговорности, као битне претпоставке за израду тарифа премија обавезног осигурања од аутоодговорности су настављене и у овом извјештајном периоду. Располагање са стандардизованим/упоредивим подацима о уговорима о осигурању и о штетним догађајима из основа уговора о осигурању од аутоодговорности је кључна претпоставка за израду тарифа премија обавезног осигурања од аутоодговорности. У ту сврху, прегледани су достављени подаци свих друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ закључно са 31.12.2020. године. Треба истаћи да су идентификована одступања на нивоу статистичке грешке. Поред наведеног, у оквиру активности развоја Информационог система, развија се модул база полиса и база штета, те разматра могућност да се дио секторских података из ових база учини доступним друштвима за осигурање у сврху ефикасније примјене тарифе обавезног осигурања од аутоодговорности.

У сврху припреме за слободно одређивања цијена/премија представници Агенције су учествовали на вебинару у организацији Актуарског друштва у БиХ на тему: „Демонополизација, тарифирање и процјена техничких резерви осигурања од аутоодговорности“ .

Поред наведеног и континуиране активности усмјерене на јачања капитала друштава за осигурање, побољшања обрачуна и покрића техничких резерви, управљања трошковима, те адекватно вредновање активе и пасиве засновано на међународним рачуноводственим стандардима, треба да на непосредан или посредан начин омогуће и боље предуслове за либерализацију цијена/премија у обавезном осигурању од аутоодговорности.

4.3. Информациони систем Агенције

Информациони систем Агенције обухвата:

1. Информативни центар – успостављен у складу са Законом о обавезним осигурањима у саобраћају ради ефикасног и брзог рјешавања одштетних захтјева на основу штета насталих у саобраћајним незгодама употребом возила;
2. Регистре у складу са одредбама Закона о друштвима за осигурање, Закона о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању:
 - друштава за осигурање,
 - филијала друштва за осигурање из ФБиХ,
 - заступника и брокера/посредника у осигурању,
 - овлашћених актуара;
3. Регистре у складу са одредбама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима:
 - друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и
 - добровољних пензијских фондова;
4. Е-форме - електронско извјештавање друштава за осигурање, друштава за управљање добровољним пензијским фондовима и других овлашћених учесника на тржишту осигурања;
5. Електронске евиденције сједница управног одбора и стручног колегијума;
6. Канцеларијско пословање, евиденцију надзора, статистику, интернет страницу - информисање јавности и друге помоћне електронске евиденције које су развијене за специфичне пословне процесе.

Наведени регистри су јавни, воде се у електронском облику, а дио података је непосредно доступан јавности преко интернет странице Агенције. Усклађивање ових регистара са промјенама закона и подзаконских аката, као и њихово функционално унапређење, врши се континуирано.

У извјештајном периоду Агенција је започела израду јединственог интегралног информационог система који обухвата сљедеће модуле:

1. Информативни центар,
2. Регистри субјеката на тржишту осигурања,
3. Писарница,
4. Управљање документима,

5. Надзор субјеката на тржишту осигурања,
6. Базе података о полисама и штетама,
7. Веб сајт (портал Агенције за спољне кориснике система и грађане),
8. Извјештаји,
9. Модул за размјену података,
10. Администрација система.

У првом полугодишту 2021. године завршена је прва фаза пројекта - Припрема пројекта - Анализа потребног хардвера, софтвера потребног за имплементацију информационог система и дефинисање матичне базе података.

4.4. Сарадња са другим институцијама

4.4.1. Сарадња са домаћим институцијама

Настављена је сарадња, успостављена у претходним извјештајним периодима, са Министарством финансија Републике Српске и Министарством за европске интеграције и међународну сарадњу Републике Српске, а у вези извјештавања:

- о реализованим мјерама и активностима, у оквиру израде Прилога институција у БиХ за редовни годишњи извјештај Европске комисије о БиХ у процесу Европских интеграција за 2021. годину,
- на петом састанку Пододбора за унутрашње тржиште и конкуренцију, укључујући заштиту здравља и потрошача, и извјештавања о наредним активностима, те
- реализације активности у оквиру радних група за европске интеграције, кроз израду Програма интегрисања БиХ у Европску унију, у оквиру којих су идентификовани приоритетни прописи и препоруке Европске комисије са којима је потребно вршити усклађивање. Подзаконски прописи из области осигурања који су у одређеној мјери усаглашавани са прописима Европске уније су унесени у Информациони систем за подршку изради Програма интегрисања.

Поред наведеног, сарадња са Министарством финансија Републике Српске одвијала се и кроз:

- активности давања коментара на први нацрт регионалних налаза процјене „SEE Competitiveness Outlook 2021“, достављен од стране Организације за економску сарадњу и развој (OECD),
- достављање тражених података за потребе израде проспекта за емисију тзв. еврообвезница.

Агенција у континуитету сарађује и са Агенцијом за банкарство Републике Српске и Комисијом за хартије од вриједности Републике Српске и то кроз размјену података и информација неопходних за провођење надзорних активности и усаглашавање дјеловања у оквиру процеса Европских интеграција.

Сарадња са Министарством унутрашњих послова Републике Српске заснивала се на достављању информација и података у складу са законом.

Настављена је сарадња и са Министарством привреде и предузетништва Републике Српске кроз редовно ажурирање процедура из надлежности Агенције, које се објављују на порталу Јединствена

контакт тачка за пословање. Поред тога, представник Агенције је члан Оперативног тијела за реализацију Пројекта оптимизације административних процедура и формалности⁵.

Путем свог представника у Радној групи за извјештавање и имплементацију међународних обавеза из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, именованог од стране Владе Републике Српске, Агенција прати и извјештава о активностима у вези са провођењем међународних обавеза из ове области. Поред наведеног, Агенција, у складу са Закључком Владе Републике Српске број: 04/1-012-2-1402/16 од 16.06.2016. године, учествује у раду радних тијела која проводе: „Процјену ризика од прања новца и финансирања тероризма у БиХ за период 2018-2022. године“ усвојену од Вијећа министара БиХ 29.08.2018. године, те врши надзор и праћење провођења Акционог плана кроз прикупљање и анализу података и информација. Агенција је добила допис Министарства безбједности БиХ, којим је од институција у Републици Српској тражено именоване учесника у Радну групу и подгрупе за израду допуне Процјене ризика од прања новца и финансирања тероризма у БиХ за период 2021-2023. година, те Акционог плана за борбу против финансирања тероризма у БиХ за период 2021-2023. година. У циљу јачања професионалних стандарда, Агенција је учествовала и на *on-line* радионици на тему: „Процјена ризика од прања новца и финансирања тероризма у БиХ за период 2018-2022. година“ у организацији Министарства безбједности БиХ.

Сарадња Агенције са другим институцијама сектора осигурања из БиХ заснивала се на законом успостављеној обавези:

- достављања статистичких података Агенцији за осигурање у БиХ, потребних за израду билтена „Статистика тржишта осигурања БиХ“ и
- размјене информација, добијених у надзору пословања филијала друштава са сједиштем у другом ентитету, са Агенцијом за надзор осигурања ФБиХ.

Поред наведеног, настављене су и активности сарадње Агенције са Бироом зелене карте у БиХ, у сврху подршке реализацији Мултилатералног гарантног споразума, кроз размјену података усаглашену Протоколом о сарадњи и размјени података и информација потписаним са Бироом зелене карте у БиХ у претходном извјештајном периоду.

Представници Агенције су у овом извјештајном периоду узели учешће на Матра тренингу из области управљања јавним финансијама и јавним набавкама, на тему: „Јавне финансије и набавке“, у организацији Дирекције за европске интеграције.

4.4.2. Сарадња са иностраним институцијама

У оквиру сарадње са иностраним супервизорима, у извјештајном периоду, остварена је сарадња са:

- Европским тијелом за надзор осигурања и пензионих фондова (European Insurance and Occupational Pensions Authority - EIOPA), кроз учешће на 10. годишњој конференцији на тему супервизије осигурања и пензија у Европи,
- Народном банком Србије кроз доставу података о подобности лица на значајном положају у друштву за осигурање,
- Агенцијом за надзор осигурања Републике Словеније у оквиру истраживања о инклузивном осигурању у централној и источној Европи и Транскавказији,

⁵ „Службени гласник Републике Српске“, број: 32/21

- Хрватском агенцијом за надзор финансијских услуга, кроз доставу података о подобности лица на значајном положају у друштву за осигурање и
- Централном банком Мађарске кроз доставу података о подобности лица на значајном положају у друштву за осигурање.

Сарадња са иностраним институцијама и струковним удружењима остваривана је и кроз:

- учествовање у пројекту техничке помоћи Међународног монетарног фонда, који је обухватио изазове са којима се можемо срести приликом увођења IFRS 9 и IFRS 17 у употребу,
- учешће представника Агенције на вебинару под називом „Законодавство Европске уније из области плаћања мале вриједности“ у организацији Свјетске банке, те
- учешће представника Агенције на *on-line* едукацији „Управљање и супервизија у банкама и институцијама финансијског тржишта“ у организацији Center of Excellence in Finance из Љубљане.

Агенција се и даље сусреће са проблемима, као што је наведено и у претходним извјештајима, везаним за реализацију активности међународне сарадње, односно идентификацију у међународним односима као једине институције надлежне за надзор осигурања учесника на тржишту осигурања Републике Српске и законом овлашћене да потписује међународне споразуме о сарадњи из области осигурања. Проблеми произилазе из начина тумачења одредбе члана 9. Закона о Агенцији за осигурање у БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 12/04), који садржи одредбе о међународним односима, при чему се не узима у обзир цјелокупан законски оквир из области осигурања у Републици Српској, ФБиХ и БиХ, али и из представљања Агенције за осигурање у БиХ приликом остваривања међународне сарадње. Наведено је, поред осталог, и узрок што Агенција није још примљена у Међународну асоцијацију супервизора у осигурању (IAIS) и није потписала међународне меморандуме о сарадњи са супервизорима осигурања, иако је предузимала активности засноване на законском оквиру. Независно од наведеног, Агенција континуирано проводи активности у циљу међународног позиционирања као независног супервизора сектора осигурања Републике Српске, те је у овом извјештајном периоду, у оквиру напријед наведене сарадње са супервизорима из иностранства указано да се размјена података из супервизије врши директно и искључиво кроз сарадњу са Агенцијом без посредовања Агенције за осигурање у БиХ.

4.5. Едукација и повећавање јавне свијести о значају осигурања

Агенција је организовала едукацију и редовни испитни рок за полагање стручног испита, који је потребан за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању. Едукација је обухватала програм предвиђен прописима, а стручни испит су положила 24 кандидата. Имена кандидата, који су положили стручни испит, објављена су на интернет страници Агенције.

У циљу успјешније примјене прописа о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, а у циљу јачања професионалних стандарда учесника на тржишту осигурања, представник Агенције је презентовао процјену рањивости сектора осигурања од прања новца на *on-line* радионици на тему: „Процјена ризика од прања новца и финансирања тероризма у БиХ за период 2018-2022. година“, коју је организовало Министарства безбједности БиХ.

Информисање учесника на тржишту осигурања и јавности континуирано се обавља и у оквиру сарадње са медијима, те путем интернет странице Агенције редовним објављивањем:

- тромјесечних статистичких података о обрачунатој премији и исплаћеним штетама друштава за осигурање по врстама осигурања,
- извјештаја о стању у сектору осигурања и извјештаја о раду Агенције и
- усвојених подзаконских аката.